

Sesijas dokuments

B9-0107/2023

8.2.2023

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par ES stratēģiju industriālās konkurētspējas, tirdzniecības un kvalitatīvu
darbvieta radīšanas stimulēšanai
(2023/2513(RSP))

Anna Cavazzini, Bas Eickhout

Verts/ALE grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par ES stratēģiju industriālās konkurētspējas, tirdzniecības un kvalitatīvu darbvietu radīšanas stimulēšanai (2023/2513(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640),
 - ņemot vērā 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas zaļo kursu¹,
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "Jauna Eiropas industriālā stratēģija" (COM(2020)0102),
 - ņemot vērā Komisijas 2021. gada 5. maija paziņojumu "2020. gada Jaunās industriālās stratēģijas atjaunināšana: veidojot spēcīgāku vienoto tirgu Eiropas atveseļošanai" (COM(2021)0350),
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 30. jūnija Regulu (ES) 2021/1119, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts")²,
 - ņemot vērā Komisijas 2023. gada 1. februāra paziņojumu "Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam" (COM(2023)0062),
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā klimata pārmaiņas un biodaudzveidības samazināšanās rada eksistenciālus draudus cilvēcei un citām sugām, kuri prasa steidzamas un dziļas sociālekonomiskās pārmaiņas; tā kā jebkura saimnieciskā darbība tieši vai netieši izraisa šo apdraudējumu vai no tā cieš, tādēļ visām nozarēm ir jāpielāgojas un jāveicina klimatneitralitāte, vai arī šādas nozares ir jāaizstāj vai pakāpeniski jāpārtrauc to darbība;
- B. tā kā Eiropas atkarība no trešām valstīm un pasaules lielvarām tādās jomās kā enerģētika, zāles, tehnoloģijas vai izejvielas rada neaizsargātību un var mazināt Savienības spēju rīkoties;
- C. tā kā Covid-19 pandēmija, pašreizējā enerģētikas krīze un Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir pārbaudījuši ekonomiku noturību visā pasaulē un noturība kā konkurētspējas kritiskā iezīme ir kļuvusi vēl būtiskāka, kas nozīmē, ka konkurētspēju vairs nevar uzskatīt tikai par cenu un izmaksu rādītāju;
- D. tā kā mūsu ražošanas modelis, kas vēl nesen bija lielā mērā atkarīgs no lētas fosilās gāzes importa no Krievijas, kā arī no ekstraktīvisma un lēta darbaspēka no trešām

¹ OV C 270, 7.7.2021., 2. lpp.

² OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.

valstīm, nav ilgtspējīgs; tā kā ES imports veido trešdaļu no tās oglekļa pēdas nospieduma; tā kā atjaunīgā enerģija pašlaik ir lētākais un ātrākais enerģijas avots, ko var izmantot;

- E. tā kā kopējas industriālās politikas trūkums kopš Savienības dibināšanas ir bijis galvenais faktors, kas ir palielinājis tās atkarību un stratēģisku nozaru deindustrializāciju, un tas kavē ES spēju attīstīt stabilas, inovatīvas un ilgtspējīgas rūpniecības nozares;
- F. tā kā 71 % rūpniecisko emisiju var saistīt ar pieciem pamatmateriāliem, proti, cementu, dzelzi un tēraudu, ķīmiskām vielām un petroķīmikālijām, alumīniju, celulozi un papīru, to enerģijas intensitātes, procesa emisiju un slikti izmantota apritīguma potenciāla dēļ;
- G. tā kā rūpniecība veido 25 % no ES enerģijas patēriņa, no kuriem tikai 16 % nodrošina atjaunīgie energoresursi, un tā ir otrā lielākā nozare ES gāzes galapatēriņa ziņā, veidojot 38 % no tā; tā kā energoietilpīgās rūpniecības nozares, piemēram, ķīmiskās vielas, tērauds, papīrs, cements un pārtika, veido gandrīz ceturto daļu no ES izmantotās fosilās gāzes, no kuras 85 % izmanto telpu apkurei un procesu apsildei; tā kā, neraugoties uz rūpniecības milzīgo potenciālu, līdz šim nav izmantoti tādi risinājumi, kas balstās uz atjaunīgiem energoresursiem, energoefektivitāti un pieprasījuma puses elastību, kā arī uzlabotu reciklēšanu un lielāku materiālu efektivitāti;
- H. tā kā galvenais šķērslis ieguldījumiem energoefektivitātē ir zināšanu trūkums par tehniski pieejamām enerģijas taupīšanas iespējām un to ekonomiskajiem ieguvumiem;
- I. tā kā patēriņa cenu inflācija eurozonā ir sasniegusi līmeni, kas daudzās valstīs nav novērots kopš pagājušā gadsimta septiņdesmitajiem gadiem, 2022. gada novembrī sasniedzot 10,1 %, un to lielā mērā nosaka fosilās enerģijas un pārtikas cenu kāpums; tā kā vairāk nekā 96,5 miljoni eiropiešu ir pakļauti nabadzības un sociālās atstumtības riskam, un daudzi uzņēmumi, kurus smagi skārusi enerģētikas krīze, ir pakļauti bankrota riskam, jo īpaši mazie un vidējie uzņēmumi (MVU); tā kā, pretēji iepriekšējām krīzēm, kad bija vērojams vispārējs peļņas kritums, daudzās nozarēs peļņa kopš pandēmijas uzliesmojuma ir ievērojami palielinājusies, piemēram, par gandrīz 20 % viesmīlības un transporta nozarē;
- J. tā kā dekarbonizācija, pielāgošanās klimata pārmaiņām un dabas aizsardzības prasības ir jaunā tiesiskā regulējuma galvenās iezīmes Eiropas Savienības reindustrializācijai;
- K. tā kā, lai stiprinātu ES stratēģisko autonomiju, ir jāapvieno dažādi risinājumi, tostarp enerģijas un materiālu izmantošanas samazināšana, ES ražošanas un izgatavošanas jaudu palielināšana, ieguldījumi stratēģiskajās nozarēs un pētniecībā un attīstībā, repatriācija un tuvzonas izmantošana, krājumu veidošana, publiskā iepirkuma racionalizācija, aprites ekonomikas veicināšana un piegādātāju dažādošana, izmantojot nozaru partnerības un alianses, kā arī tirdzniecības un tehnoloģiju padomes ar partnervalstīm;
- L. tā kā vērīenīgi enerģētikas un klimata mērķrādītāji, stingrs un saskaņots vides regulējums attiecībā uz piesārņojošām nozarēm ES, jauni noteikumi par produktu ilgtspēju vienotajā tirgū un stingra vienotā tirgus uzraudzība un izpilde ir izšķiroši, lai ES uzņēmumiem dotu konkurences priekšrocības, tādējādi vadot globālo pārkārtošanos

uz klimatneitrālu un resursefektīvu aprites ekonomiku;

- M. tā kā savukārt stimulu trūkums, iekšējā tirgus noteikumu nepilnīga izpilde, jo īpaši attiecībā uz importu, kavēšanās un tiesību aktos noteiktu tālejošu mērķrādītāju trūkums ir radījis ievērojamus ekonomiskus zaudējumus ES ražotājiem un trešām valstīm, piesaistot iniciatorus nozarēs, kas ir kritiski svarīgas pārejai uz klimatneitrālu un aprites ekonomiku, ietverot augstas kvalitātes izejvielu pārstrādi un rafinēšanu;
- N. tā kā aplēstais papildu gada ieguldījumu apjoms, kas vajadzīgs, lai līdz 2050. gadam sasniegtu ES Klimata aktā ietvertu klimatneitralitātes mērķi, ir aptuveni 1,7–2 % no IKP, un to prasa gan publiskais, gan privātais sektors; tā kā ES rūpniecības pārkārtošanai ir vajadzīgi ievērojami ilgtermiņa ieguldījumi un attiecīgi ilgtermiņa un stabils regulatīvais un politiskais redzējums;
- O. tā kā inovācijas spējas, spēja izvērst un paplašināt ilgtspējīgus bezemisiju risinājumus attiecībā uz klimatneitralitāti un augsti kvalificēta un labi apmācīta darbaspēka pieejamība ir izšķiroši aspekti rūpniecības pārkārtošanai; tā kā citas ekonomikas lielvaras pārspēj Eiropas Savienību pētniecības un izstrādes izdevumu ziņā, jo lielākajā daļā dalībvalstu netiek sasniegts ieguldījumu mērķis 3 % apmērā no IKP pētniecības un izstrādes izdevumiem; tā kā ES ir pasaulē vadošu pētniecības institūtu, uzņēmumu un kvalificētu cilvēku mājvieta un tai ir potenciāls kļūt par pasaules līderi rūpnieciskās inovācijas jomā, lai vēlākais līdz 2040. gadam ES sasniegtu klimatneitrālu un aprites ekonomiku;
- P. tā kā publiskais iepirkums veido 14 % no ES IKP; tā kā publiskais iepirkums ir būtisks instruments valsts un ekonomikas drošībai, kas var radīt stabilu pieprasījumu pēc inovatīviem, ilgtspējīgiem un aprites produktiem un pakalpojumiem un tādējādi atbalstīt to ieviešanu; tā kā publiskais iepirkums ir būtisks instruments, lai attīstītu noturīgas un ilgtspējīgas piegādes ķēdes kritiski svarīgās un stratēģiskās nozarēs;
- Q. tā kā zaļa industriālā politika varētu kļūt par dzinējspēku darbvietu radīšanai jaunās un esošās nozarēs, tostarp tīras enerģijas tehnoloģiju ražošanā, kurā darbvietu skaits pasaulē varētu vairāk nekā divkāršoties no 6 miljoniem pašlaik līdz gandrīz 14 miljoniem līdz 2030. gadam;
- R. tā kā paātrinātās globālās sacensības, lai veidotu tīras enerģijas tehnoloģiju ražošanas nākotni, kuras veicina globālo lielvaru īstenota masveida valsts iejaukšanās, piemēram, ASV Inflācijas samazināšanas akts, varētu piedāvāt lielas iespējas kvalitatīvu darbvietu radīšanai esošās un jaunās nozarēs; tā kā Eiropas Savienības un dalībvalstu, kurām ir atšķirīgas fiskālās iespējas valsts atbalstam, nesaskaņota rīcība varētu radīt nopietnu vienotā tirgus sadrumstalotības risku; tā kā tikai divas dalībvalstis nodrošina gandrīz 80 % no valsts atbalsta, kas apstiprināts saskaņā ar krīzes pagaidu regulējumiem, kuri izveidoti kopš Covid-19 pandēmijas;

Ilgtspējīgas Eiropas konkurētspējas veicināšana ilgtermiņā

1. aicina ātri īstenot ES zaļo industriālo politiku, kuras tvērums būtu plašāks par Bezemisiju rūpniecības akta pieņemšanu, lai atbalstītu ES mērķus un uzdevumus saskaņā ar Eiropas zaļo kursu un Eiropas tiesību aktiem klimata jomā; mudina Komisiju un dalībvalstis saglabāt uz nākotni vērstu politiku un tiesisko regulējumu, lai paātrinātu

ES rūpniecības nozaru pārveidi, kuras virzība uz bezemisiju līmeni jau ir sākusies, pienācīgi ņemot vērā ietekmi uz dzimumu vienlīdzību un sociālo ietekmi, kā arī izmaksas, ko rada saskaņošanas trūkums ES līmenī;

2. aicina šajā ES industriālajā politikā 1) stiprināt ES noturību un mazināt tās stratēģisko atkarību, 2) nodrošināt resursu piešķiršanu nozarēm, kuru straujai paplašināšanai ir izšķiroša nozīme ārstniecībā un zaļajā pārkārtošanā, piemēram, atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām (tostarp saules, vēja, siltumsūkņu un atjaunīgā ūdeņraža tehnoloģijām konkrētos lietojumos), atjaunīgās enerģijas rūpnieciskajiem procesiem un risinājumiem, lai samazinātu enerģijas un materiālu izmantošanu, un 3) pārtraukt ieguldījumus, kas nav saderīgi ar Parīzes nolīgumu un ES klimata un enerģētikas mērķrādītājiem;
3. uzstāj, ka patēriņš ir obligāti jānošķir no resursu izmantošanas un ir jāpanāk resursu izmantošanas absolūts samazinājums, lai mazinātu un galu galā izbeigtu ES stratēģisko atkarību;
4. atkārtoti pieprasa, lai Komisija ierosina saistošus ES mērķus 2030. gadam nolūkā būtiski samazināt ES materiālu un patēriņa pēdas nospiedumus un vēlākais līdz 2050. gadam iekļauties planētas iespēju robežās, jo šādi mērķi palīdzētu samazināt un galu galā izbeigt ES stratēģisko atkarību;
5. aicina ES ievērojami samazināt atkarību no fosilā kurināmā, veicot ievērojamus ieguldījumus enerģijas taupīšanas un energoefektivitātes pasākumos, iekšzemes atjaunīgo energoresursu jaudas palielināšanā un rūpniecības procesu dekarbonizācijā saskaņā ar ES nozaru integrācijas stratēģiju; atgādina, ka zemas un vidējas temperatūras procesu, tostarp aukstumapgādes, telpas apsildes, tvaika ģenerēšanas un žāvēšanas, tieša elektrifikācija varētu par vairāk nekā uz pusi samazināt ES rūpniecisko gāzes patēriņu;
6. uzstāj, ka ir svarīgi nodrošināt paredzamību, noteiktību un ilgtermiņa signālus ieguldītājiem un citiem ekonomikas dalībniekiem, lai atvieglotu un veicinātu būtiskas pārmaiņas visā ekonomikā; uzsver nepieciešamību pieņemt visaptverošu pieeju ES rūpniecības pārveidošanai, ņemot vērā vajadzību ne tikai attīstīt bezemisiju nozares, bet arī ierobežot citu ietekmi uz vidi saskaņā ar principu "nenodarīt būtisku kaitējumu";
7. aicina ne vēlāk kā 2025. gadā pakāpeniski atcelt atbrīvojumus no nodokļiem un subsīdijas fosilajam kurināmajam, novērst ieguldījumus jaunā infrastruktūrā, kas nav saderīga ar Parīzes nolīgumu, un jo īpaši ieguldījumus jaunā fosilā kurināmā infrastruktūrā, kā arī stingrāk reglamentēt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas, izmantojot regulatīvos standartus, aizliegumus un tirgus mehānismus, lai vēlākais līdz 2040. gadam panāktu klimatneitralitāti; aicina Padomi beidzot vienoties par Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšanu, kas ir nepieciešama; uzsver, ka dalībvalstu subsīdijas fosilajam kurināmajam sasniedz vairāk nekā 55 miljardus EUR gadā³;
8. uzsver, ka ES industriālajai politikai ir jābūt iekļaujošai un jāaptver visi dalībnieki visā vērtību ķēdē — no vismazākajiem jaunuzņēmumiem līdz lielākajiem uzņēmumiem, no akadēmiskajām aprindām līdz pētniecībai, no pakalpojumu sniedzējiem līdz

³ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW22_01/RW_Energy_taxation_EN.pdf.

piegādātājiem, kā arī jāietver arodbiedrības un patērētāju organizācijas;

9. uzsver, ka tādām lielām iestādēm kā Starptautiskais Valūtas fonds, Pasauls Banka un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija būtu jāaicina veikt visaptverošu pāreju uz piesārņojuma aplikšanu ar nodokļiem; norāda, ka nodokļi tiek uzskatīti par vienīgo efektīvāko veidu maksas noteikšanai par oglekļa emisijām; uzsver, ka vides nodokļiem piemīt potenciāls apmierināt papildu ieņēmumu vajadzības, vienlaikus atbalstot noturīgu, konkurētspējīgu, ilgtspējīgu un bezoglekļa ekonomiku;

Taisnīga un ilgtspējīga ES tirdzniecības politika

10. uzsver, ka tirdzniecības liberalizācija, neveicinot vai neprasot augstus ražošanas standartus partnervalstīs, var izraisīt sociālo un vides dempingu, palielināt ekonomiskās un sociālās izmaksas, kas saistītas ar pārkārtošanos uz klimatneitrālu ekonomiku ES, un novest uzņēmumus pie saimnieciskās darbības pārvietošanas uz trešām valstīm;
11. aicina Komisiju nodrošināt, ka ES tirdzniecības politika atbalsta pāreju uz videi nekaitīgu rūpniecību ES un partnervalstīs, atturoties no neilgtspējīgu preču un pakalpojumu tirdzniecības liberalizācijas vai veicināšanas, atbalstot ar tirdzniecību saistītus klimata pasākumus, tostarp iniciatīvas, lai pakāpeniski atceltu videi kaitīgas subsīdijas attiecīgajos nolīgumos, un izbeidzot fosilā kurināmā ieguldījumu aizsardzību ieguldījumu nolīgumos; atzinīgi vērtē eksporta kredītu stratēģiju un ar to saistīto mehānismu, ko izstrādās Komisija, un aicina Komisiju garantēt, ka visas eksporta kredītu darbības pilnībā atbilst Klimata aktam un Eiropas zaļā kursa mērķiem, un atturēties no atbalsta darbībām fosilā kurināmā jomā;
12. mudina Komisiju izstrādāt ticamu stratēģiju riska mazināšanai saistībā ar Ķīnu, lai panāktu ES stratēģisko autonomiju galvenajās kritiski svarīgajās un stratēģiskajās nozarēs, un tajā ietvert Ārvalstu subsīdiju regulas, pretpiespiešanas instrumenta un starptautiskā publiskā iepirkuma instrumenta stingru īstenošanu un izpildi, kā arī stingrāku ES tiešo ārvalstu ieguldījumu pārbaudes mehānismu, kam būtu jāattiecas arī uz izejošajiem ieguldījumiem; aicina Komisiju turpināt aizsargāt ES rūpniecību pret negodīgu konkurenci, kuras pamatā ir sociālais un vides dempings, un apturēt stratēģisko ES rūpniecības nozaru izzušanu, ātri ierosinot tirdzniecības aizsardzības instrumentu reformu, lai saīsinātu šo instrumentu izmantošanas termiņus un piemērotu sankcijas; mudina dalībvalstis vienoties par to, kas pašreizējā kontekstā ir ES ekonomiskā drošība, lai ES varētu nodrošināt vajadzīgos politikas instrumentus un pārvaldības struktūras;
13. atzinīgi vērtē jaunus ES autonomās tirdzniecības instrumentus un iekšējā tirgus noteikumus, jo īpaši tos, kas saistīti ar aprites ekonomikas rīcības plānu, saskaņā ar kuru ražotājiem, kas laiž produktus iekšējā tirgū, ir jāatbilst tādiem pašiem ražošanas standartiem kā ES ražotājiem; aicina Komisiju pilnveidot un stiprināt šo pieeju;
14. aicina Komisiju un dalībvalstis piešķirt prioritāti iekšējā tirgus noteikumu izpildei saistībā ar procesu un ražošanas metodēm, tostarp veicot Savienības Muitas kodeksa reformu un piešķirot vairāk resursu muitas iestādēm, tirgus uzraudzības iestādēm un citām kompetentajām iestādēm;
15. aicina Komisiju aizsargāt ES un partnervalstu politikas telpu, kurā tās var attīstīt

rūpniecības nozares, kas ir stratēģiski svarīgas enerģētikas pārkārtošanai, ietverot resursiem bagātu partnervalstu spēju pārveidot, pārstrādāt un attīrīt izejvielas; uzsver, ka ES ir jāveicina izejvielu reciklēšana un aizstāšana, tostarp turpinot atbalstīt pētniecību un izstrādi; uzsver, ka ES rūpniecības nozares gūst labumu no tā, ka tām ir dažādi pārstrādāto izejvielu piegādātāji un ka tās ir izveidojušas izejvielu sekundāro tirgu;

16. aicina Komisiju pastiprināt centienus, lai panāktu alianses ar partnervalstīm, kuras arī vēlas ieviest tīru tehnoloģiju industriālo politiku, veicinot tehnisko standartu saskaņošanu, stimulu programmu saskaņošanu un kopīgus noteikumus par zaļajām subsīdijām; aicina Komisiju sniegt finansiālu un tehnisku palīdzību vismazāk attīstītajām valstīm, kuras vēlas kļūt par ES partneriem jaunu tīru tehnoloģiju izmantošanā un to piegādes ķēdēs;
17. aicina Komisiju iekļaut ilgtspēju visās tirdzniecības nolīgumu sadaļās, integrēt tās jaunā tirdzniecības modeļa un ilgtspējīgas attīstības (TIA) sadaļas turpmākajos un vēl nepieņemtajos tirdzniecības nolīgumos un sadarboties ar partnervalstīm, lai atjauninātu pašreizējo ES tirdzniecības nolīgumu TIA sadaļas nolūkā novērst sociālo un vides dempingu; atzinīgi vērtē nesen pieņemtos ES tiesību aktus, kas vērsti pret importētu atmežošanu, tiesību aktus, kas aizliedz tādas izstrādājumus, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu, un jaunus Eiropas tiesību aktus par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju;
18. aicina Komisiju panākt līdzsvaru starp intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu un inovāciju veicināšanu, nodrošinot piekļuvi tīrajām tehnoloģijām, kas vajadzīgas pārejai, kā arī piekļuvi zālēm; atzinīgi vērtē Indijas valdības neseno paziņojumu, ka tā centīsies panākt atbrīvojumu no Līgumā par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem (*TRIPS*) paredzētajiem noteikumiem, lai veicinātu tīru tehnoloģiju tirdzniecību; uzsver, ka elastības mehānismi, kas paredzēti *TRIPS* līgumā, būtu jāizmanto, lai novērstu iespējamo zāļu trūkumu;
19. uzsver, ka ASV Inflācijas samazināšanas aktā vietējā satura prasības tiek izmantotas kā nosacījums papildu nodokļu atlaižu piešķiršanai; aicina Komisiju cieši uzraudzīt šo klauzulu ietekmi uz piegādes ķēdēm un darbvietām abās Atlantijas okeāna pusēs; uzskata, ka tirdzniecības noteikumos būtu jāparedz vietējā satura prasības, ja tās ir labvēlīgas rūpniecības zaļās pārkārtošanās īstenošanai un cīņai pret klimata pārmaiņām;
20. brīdina par kaitīgu un nekonkrētu sacensību subsīdiu jomā, kas vērojama Eiropas Savienībā un no kā labumu gūst tikai lieli uzņēmumi un to akcionāri; jo īpaši brīdina par paātrinātu agresīvu nodokļu konkurenci, izmantojot nodokļu kredītus; konstatē, ka nesen noslēgtā G20 un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas globālā vienošanās par nodokļiem ievieš labvēlīgu režīmu attiecībā uz atmaksājamiem nodokļu kredītiem, kas faktiski ir tiešas subsīdijas ar nodokļu sistēmas starpniecību; aicina ES izstrādāt noteikumus, kas definētu kaitīgus nodokļu kredītus; uzsver, ka nodokļu atlaidēm nevajadzētu kalpot vienīgi tam, lai mazinātu lielo uzņēmumu nodokļu slogu uz valsts kases rēķina un pazeminātu globālās minimālās nodokļu likmes;
21. uzsver, ka publiskā iepirkuma tiesiskajā regulējumā ir jāparedz pareizie stimuli inovatīvai, sociāli iekļaujošai un ilgtspējīgai ekonomikai ES; šajā saistībā pauž nožēlu, ka lielākajā daļā iepirkuma procedūru par piešķiršanas kritēriju tiek izmantota tikai

zemākā cena; aicina Komisiju pārskatīt ES publiskā iepirkuma noteikumus, lai tie pārsniegtu zemākās cenas kritēriju ievērošanu un iekļautu obligātus ar ilgtspēju saistītus piešķiršanas kritērijus; uzsver, ka šādi kritēriji nodrošinās, ka konkursos var uzvarēt arī vietējie uzņēmumi, kas piegādā ilgtspējīgus produktus un pakalpojumus; aicina Komisiju nodrošināt MVU taisnīgu piekļuvi publiskā iepirkuma līgumiem; aicina publiskā iepirkuma noteikumos pieņemt minimālos mērķrādītājus attiecībā uz klimatneitrāliem produktiem un materiāliem, kā arī atkārtoti lietojamiem, remontējamiem un resursefektīviem produktiem un pakalpojumiem; piebilst, ka šādā sistēmā būtu jānosaka stingrākas ziņošanas prasības, lai varētu uzraudzīt progresu šajās jomās; uzsver, ka šīs izmaiņas veicinātu ilgtspējīgu Eiropas rūpniecības nozaru attīstību bez diskriminācijas;

22. uzsver, ka ieguldījumi prasmēs un spējās ir būtiski, lai atbalstītu publiskā iepirkuma virzību uz ilgtspēju un inovāciju; aicina Komisiju izveidot Eiropas publisko pircēju tīklu, lai apmainītos ar informāciju, izstrādātu kopīgas iepirkuma procedūras un pastiprinātu sadarbību ilgtspējīga publiskā iepirkuma jomā;

Zaļā kursa rūpniecības plāns

23. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu "Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam", kurā pausta ES vēlme iesaistīties tīras enerģijas tehnoloģiju ražošanas sacensībā; atzinīgi vērtē izvirzīto mērķi saskaņoti un vienoti reaģēt, lai nostiprinātu un veidotu rūpniecības bāzi, kas ir klimatneitrālas, aprites un resursefektīvas ekonomikas pamatā;
24. atzinīgi vērtē ziņu par paziņošanas procesa vienkāršošanu un paātrināšanu attiecībā uz svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (*IPCEI*) un uzstāj, ka ir pienācīgi jāapsver MVU spēja piedalīties un jānosaka stingrāki noteikumi par fosilā kurināmā projektu izslēgšanu;
25. uzsver, ka ir svarīgi ieguldīt energoefektivitātē un enerģijas ietaupījumos Eiropas rūpniecības nozarēs, lai samazinātu izmaksas un uzlabotu to konkurētspēju pasaulē; aicina veikt energoauditus un izdot uzņēmumiem saistošus revīzijas ieteikumus; aicina MVU sniegt īpašu atbalstu šo izmaiņu īstenošanai; aicina izstrādāt īpašas stratēģijas un pastāvīgus tiesiskos un finanšu regulējumus, lai veicinātu nozaru līdzdalību enerģijas pieprasījuma reakcijā, pieprasījuma maiņā un uzglabāšanā, tostarp integrētā veidā vietējā un reģionālā līmenī, un rūpniecisko procesu radītā nenovēršamā atlikumsiltuma obligātu atkalizmantošanu, lai izvairītos no siltuma izšķērdēšanas;
26. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas priekšlikumā par ES Mikroshēmu aktu ir iekļauts princips "pirmais šāda veida akts" Eiropā, kam būtu jāsniedz atbalsts ilgtspējīgai produktam un procesam inovācijai visā ES pusvadītāju vērtības ķēdē un jāstimulē publiskie un privātie ieguldījumi šajā kritiski svarīgajā nozarē;
27. aicina Komisiju nākt klajā ar stingriem un vērienīgiem tiesību aktiem, kuru pamatā ir ticama metodika attiecībā uz turpmāko pieprasījumu pēc izejvielām enerģētikas ekonomikā, reciklēšanu un energoefektivitāti, lai samazinātu ES atkarību no stratēģiskām un kritiski svarīgām izejvielām; mudina veicināt kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanu vai aizstāšanu, pastiprinot ES noteikumus, veicinot preču ar integrētu aprites spēju ražošanu un finansējot pētniecību un izstrādi, jo īpaši, lai veicinātu

produktu aizstāšanu, kur tas iespējams; aicina Komisiju apsvērt šim nolūkam vajadzīgās nodokļu reformas;

28. uzsver, ka ir svarīgi uzlabot ES ražošanas spējas tādās svarīgās stratēģiskās tehnoloģijās kā saules un vēja enerģija, siltumsūkņi, elektrotīkli, baterijas, ilgstoša enerģijas uzglabāšana, atjaunīgā ūdeņraža elektrolīzeru ražošana un ilgtspējīgi saliekamie būvmateriāli; atzinīgi vērtē Eiropas Saules fotoelementu nozares alianses un Eiropas Tīro tehnoloģiju platformas izveidi 2022. gada beigās;
29. uzsver, ka, izmantojot inovatīvus instrumentus, piemēram, ES oglekļa cenas starpības līgumus (*CCfD*), ir jāatbalsta tādu bezemisiju tehnoloģiju un procesu plaša ieviešana visā ES, kuriem pašreizējā oglekļa cena var nebūt pietiekams stimuls; šajā saistībā atzinīgi vērtē ES Inovāciju fonda darbības jomas paplašināšanu, lai varētu uzsākt ES *CCfD*; uzsver, ka minētajos ES *CCfD* būtu jāņem vērā arī nepieciešamība līdz minimumam samazināt citu ietekmi uz vidi; turklāt uzsver, ka būtu jānodrošina, lai ES *CCfD* nenovirzītu atjaunīgo enerģiju no citiem ļoti vajadzīgiem mērķiem;
30. uzsver, ka ārkārtīgi svarīgi ir palielināt atbalstu tīrām tehnoloģijām demonstrējumu mērogā, lai palīdzētu tām pēc iespējas ātrāk pārspēt tradicionālās tehnoloģijas, jo īpaši pilnībā atjaunīgam ūdeņradim, ko izmanto ar enerģiju nesaistītām vajadzībām, bezemisiju cementam, tēraudam un ķīmiskajām vielām, peldošām atkrastes vēja un okeāna enerģijas ražotnēm, ilgstošai enerģijas uzglabāšanai un aprites ekonomikas tehnoloģijām;
31. aicina dalībvalstīs izveidot "zaļos centrus", kas darbotos kā vienotie kontaktpunkti, lai sniegtu centralizētu informāciju, konsultācijas, palīdzību un apmācību kursus, jo īpaši MVU, par pāreju uz vides ziņā ilgtspējīgiem uzņēmumiem;
32. atzīst, ka tehnoloģijām var būt liela nozīme ES, lai panāktu klimatneitrālu, aprites un taisnīgu ekonomiku, vienlaikus saglabājot piesardzību attiecībā uz tehnisko risinājumu vispārīnāšanu; pauž ārkārtīgi lielas bažas par tādām norisēm kā tehniskā ģeoinženierija, oglekļa uztveršana un uzglabāšana darbībās, kas nav nenovēršamas rūpniecības procesa atlieku emisijas, kurām nav alternatīvas, un jauno dziļūdens ieguves nozari;
33. aicina Komisiju un dalībvalstis ievērojami palielināt pētniecības, izstrādes un inovāciju budžetus, lai saskaņoti sasniegtu mērķi par 3 % no ES IKP, piešķirot prioritāti publiskajam atbalstam dekarbonizācijai nozarēs, kurās ir grūti samazināt emisijas, piemēram, tādiem pamatmateriāliem kā cements, dzelzs un tērauds, ķīmiskās vielas un petroķīmikālijas, alumīnijs, celuloze un papīrs; brīdina par neefektīviem pētniecības un izstrādes nodokļu atvieglojumiem, piemēram, "patentlodziņa" režīma plašu izmantošanu Savienībā; uzsver, ka, lai nodokļu atvieglojumi būtu efektīvi, tie būtu jākoncentrē uz veiktajiem ieguldījumiem, nevis peļņu;
34. pauž bažas par politisku apsvērumu rašanos, kuros vides un veselības aizsardzība tiek uzskatīta par opozīciju straujai rūpniecisko darbību attīstībai; apstiprina, ka ES reindustrializācija var un tai ir jāiet roku rokā ar dabas aizsardzību un veselības un darba apstākļu uzlabošanu un ka daba un biodaudzveidība nedrīkst būt papildu kaitējums sacensībā par klimatneitralitāti;

Pienācīgs finansējums, lai nodrošinātu videi nekaitīgu ES reindustrializāciju

35. atgādina, ka zaļās pārkārtošanās īstenošanai ir papildus vajadzīgi ikgadēji publiskie un privātie ieguldījumi 520 miljardu EUR apmērā⁴; uzsver, ka ES finansējumam būs izšķiroša nozīme šī ieguldījumu trūkuma novēršanā, kas ir priekšnosacījums sekmīgai videi nekaitīgai Eiropas Savienības reindustrializācijai;
36. aicina Komisiju steidzami nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu par Eiropas Suverenitātes fondu, kura pamatā būtu kopīgs Eiropas līmeņa aizņēmums, pamatojoties uz Atveseļošanas un noturības mehānisma modeli, taču veicot lielāku parlamentāro kontroli un uzraudzību; uzstāj, ka šim jaunajam fondam būs izšķiroša nozīme, lai saglabātu un stiprinātu kohēziju un solidaritāti starp reģioniem un dalībvalstīm, palielinātu ES publiskos ieguldījumus energoefektivitātē un atjaunīgajos energoresursos un visā Eiropas Savienībā izmantotu rūpniecības priekšrocības;
37. uzsver, ka ir svarīgi, lai šis jaunais fonds būtu pilnībā saskaņots ar Savienības saistībām klimata un vides jomā un ietvertu stingras prasības attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu, pielāgošanos klimata pārmaiņām, ūdens un jūras resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, aprites ekonomiku, piesārņojuma novēršanu un kontroli, kā arī biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzību un atjaunošanu;
38. aicina reāli palielināt pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas (DFS) maksimālos apjomus un DFS starpposma pārskatīšanas ietvaros pašreizējām programmām paredzēt jaunas budžeta apropriācijas; uzstāj uz principu, ka jaunām prioritātēm ir vajadzīgi jauni līdzekļi; uzsver, ka šis princips ir vēl svarīgāks, ņemot vērā inflācijas būtisko ietekmi uz ES budžetu, kas būtu pienācīgi jāņem vērā arī DFS starpposma pārskatīšanā;
39. uzsver valsts atbalsta bezprecedenta summas, kas apstiprinātas saskaņā ar krīzes pagaidu regulējumiem, lai risinātu Covid-19 krīzi un Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ekonomiskās sekas; brīdina par dalībvalstu atšķirīgajām fiskālajām spējām sniegt valsts atbalstu un par nopietno negodīgas konkurences risku un tādējādi par vienotā tirgus sadrumstalotību, ņemot vērā to, ka 80 % no valsts atbalsta saistībām saskaņā ar pagaidu regulējumu uzņemās tikai divas dalībvalstis; atbalsta Komisijas pieeju attiecībā uz vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu starp dalībvalstīm, papildinot valsts atbalsta noteikumu elastīguma palielināšanu ar kopīgu ES finansējumu, lai nodrošinātu, ka ikviena dalībvalsts var ieguldīt zaļās pārkārtošanās īstenošanā;
40. pieņem zināšanai ierosinātos grozījumus krīzes un pārejas pagaidu regulējumā attiecībā uz valsts atbalstu, lai ļautu dalībvalstīm turpināt atbalstīt atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas un rūpniecības procesu dekarbonizāciju; atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt, lai jebkāds valsts atbalsts būtu saskaņots ar Eiropas 2030. gada klimata un enerģētikas mērķrādītājiem un atbilstu principam "energoefektivitāte pirmajā vietā"; uzsver, ka, palielinot elastību attiecībā uz valsts atbalsta noteikumiem, lai varētu atbalstīt ilgtspējīgas darbības, būtu jāpastiprina šie noteikumi, lai nodrošinātu, ka valsts atbalsts netiek piešķirts videi kaitīgām darbībām; turklāt aicina noteikt valsts atbalsta piešķiršanas nosacījumus, lai sekmētu ES sociālo, klimata un enerģētikas saistību izpildi, kā arī dalībvalstu un reģionu konvergenci; šiem nosacījumiem būtu jāietver

⁴ Komisijas 2021. gada 19. oktobra paziņojums "ES ekonomika pēc Covid-19. Ietekme uz ekonomikas pārvaldību" (COM(2021)0662).

prasība saņēmējuzņēmumiem pieņemt ticamus dekarbonizācijas plānus, darbaspēka pārkvalifikācijas plānus un iesaistīties efektīvā sociālajā dialogā un koplīgumos ar arodbiedrībām, kā arī aizliegt dividenžu maksājumus, prēmijas un akciju atpirkšanu vismaz divus gadus pēc valsts atbalsta saņemšanas;

41. pieņem zināšanai ieteikumu piedāvāt uzņēmumiem nodokļu atvieglojumus ierosinātajā krīzes un pārejas pagaidu regulējuma attiecībā uz valsts atbalstu pārskatīšanā; uzsver, ka nodokļu atvieglojumiem būtu jātiecas piesaistīt reālus ieguldījumus, proti, materiālos aktīvus un nodarbinātību; ar bažām norāda, ka valsts finansējuma ievērojama daļa jau tiek zaudēta neefektīvu nodokļu atbrīvojumu, atskaitījumu, kredītu, atlikto maksājumu un samazinātu nodokļu likmju dēļ; mudina dalībvalstis rūpīgi izstrādāt nodokļu atvieglojumus, lai ieguvumi sabiedrībai atsvērtu izmaksas, kas rodas valsts kasei; aicina dalībvalstis arī katru gadu veikt detalizētu un publisku izmaksu un ieguvumu analīzi attiecībā uz visiem nodokļu jomas noteikumiem;
42. atgādina, ka ES ir steidzami jāpieņem jauni pašu resursi ES budžetam; aicina Padomi prioritārā kārtā apstiprināt Komisijas iesniegto pirmo pašu resursu grozu; atkārtoti aicina Komisiju iesniegt vērienīgu otro jaunu pašu resursu grozu, kurā būtu pietiekami līdzekļi pašreizējām vajadzībām; jo īpaši aicina iekļaut pašu resursus, piemēram, finanšu darījumu nodokli vai petrolejas nodokli, kas palīdzētu sasniegt ES politikas mērķus, tostarp zaļo pārkārtošanos;
43. aicina veikt Stabilitātes un izaugsmes pakta reformu, izmantojot tiesību aktu priekšlikumus, nevis nelegislatīvas izmaiņas, lai ES varētu paātrināt ieguldījumus zaļās un taisnīgas pārkārtošanās īstenošanā, vienlaikus saglabājot parāda ilgtspēju mainīgos apstākļos; uzskata, ka jauna ES Suverenitātes fonda izveide papildina vērienīgu ES fiskālo noteikumu reformu, jo tas nodrošinātu ieguldījumus neatkarīgi no dalībvalstu individuālajām aizņēmumu izmaksām un politiskās nostājas attiecībā uz zaļo pārkārtošanos;
44. uzsver, ka dalībvalstīm jau ir pieejami ievērojami ieņēmumi no emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas kvotu izsolēm, ko jau var izmantot, lai finansētu ES rūpniecības dekarbonizāciju; atgādina, ka tirgus stabilitātes rezerves izmantošana, lai daļēji finansētu pasākumus saskaņā ar plānu *REPowerEU*, tika pieņemta kā vienreizējs ārkārtas pasākums, ko nākotnē nevajadzētu atkārtot;
45. uzsver, ka pašreizējās nodokļu sistēmas jau saskaras un aizvien vairāk saskarsies ar nopietniem satricinājumiem, savukārt publiskajām finansēm būs jāuzņemas būtiska loma, lai nodrošinātu ilgtspējīgas pārejas un reaģētu uz pieaugošo pieprasījumu pēc izdevumiem tādās jomās kā pensijas un veselība; tādēļ aicina Komisiju arī sākt visaptverošu izvērtēšanu — kam sekotu rīcības plāns — attiecībā uz pašreizējiem un būtiskiem izkropļojumiem visās nodokļu jomās, kuri varētu nopietni traucēt dalībvalstīm reformēt savu nodokļu sistēmu un aizkavēt to centienus aizsargāt savas nodokļu bāzes, kā arī radīt noturīgu un taisnīgu nodokļu struktūru;
46. pauž gandarījumu par Komisijas ieceri nākt klajā ar priekšlikumu "Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (*BEFIT*)" atbilstības izmaksu samazināšanai un saskaņotas pieejas radīšanai uzņēmumu ienākuma nodoklim Savienībā, vienlaikus nodrošinot efektīvāku un taisnīgāku peļņas sadali starp dalībvalstīm; piekrīt, ka

konkurētspējīga uzņēmumu nodokļu sistēma ir tāda, kas nodrošina vienkāršību, taisnīgumu un nodokļu noteiktību;

47. ar bažām norāda, ka nav skaidru un holistisku norādījumu par to, kā nodokļu uzlikšanai būtu jāveicina zaļā kursa mērķu sasniegšana, un uzskata, ka tāpēc būtu jāreformē nodokļu uzlikšanas sistēma;

Zaļā reindustrializācija, kas rada kvalitatīvas darbvietas Eiropas darba ņēmējiem

48. uzsver, ka kvalificētu darba ņēmēju trūkums ir liels šķērslis, lai panāktu Eiropas zaļo pārkārtošanos, un ka zaļai ES industriālajai politikai ir potenciāls būt par vienu no galvenajiem darbvietu radīšanas avotiem Eiropā nākamajos gados gan jaunajās, gan tradicionālajās nozarēs, jo ilgtspējīgas saimnieciskās darbības ir darbietilpīgākas nekā darbības, ko tās aizstāj; uzsver, ka līdz 2030. gadam saistībā ar enerģētikas pārkārtošanu tiks radīti 25 miljoni jaunu videi nekaitīgu darbvietu, no kurām 160 000 būs ES būvniecības nozarē vien, jo to nodrošinās gaidāmais ēku renovācijas vilnis;
49. aicina Komisiju kohēzijas labad veicināt Eiropas darba ņēmēju pārkvalifikāciju un kvalifikācijas celšanu, lai paātrinātu tīru nozaru rašanos nākotnē un veicinātu darba ņēmēju pāreju no rūpniecības, kas pakāpeniski samazinās, uz šīm jaunajām nozarēm, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā ģeogrāfiskās atšķirības visā Savienībā; turklāt uzsver, cik svarīgi ir veicināt dzimumu līdztiesību, dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušanu, vienlīdzīgas iespējas un sieviešu līdzdalību darba tirgū; aicina dalībvalstis, reģionālās pārvaldes iestādes un vietējās pašpārvaldes sadarboties ar sociālajiem partneriem un apmācības nodrošinātājiem pieņemt un īstenot prasmju attīstības un prognozēšanas stratēģijas, lai tādā veidā uzlabotu vispārējās, nozaru un profesionālās prasmes;
50. aicina Komisiju sasaistīt šo zaļo ES industriālo politiku ar darba kārtību, kas orientēta uz darba ņēmējiem, paredzot sociālus nosacījumus, kas ir pamatā koplīgumos noteiktajām algām, kvalitatīvai mācekļu praksei un pienācīgiem darba apstākļiem;
51. aicina pārorientēt nodokļus no darbaspēka uz kapitālu, bagātību un piesārņojumu; norāda, ka ieņēmumi no piesārņojuma nodokļiem un jo īpaši no resursiem joprojām ir ļoti zemi, tomēr tie ir potenciāls avots ieņēmumu palielināšanai, īstenojot principu "piesārņotājs maksā", un no tiem ir grūti izvairīties, ņemot vērā nodokļa bāzes raksturu;
52. konstatē, ka vienotajā tirgū darba ņēmēju un pašnodarbināto pārrobežu darbība no nodokļu un sociālā nodrošinājuma viedokļa joprojām ir administratīvi sarežģīta; turklāt konstatē, ka pieaugošā tāldarba iespēja ir saasinājusi šo problēmu;
53. aicina noteikt iedzīvotāju ienākuma nodokli tā, lai aktīvi veicinātu apmaksāta un neapmaksāta darba, ienākumu un pensiju tiesību vienlīdzīgu sadali starp sievietēm un vīriešiem, un likvidēt stimulus, kas saglabā nevienlīdzīgas dzimumu lomas;
-
- ◦
54. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.